

Notat: Sundhedsvidenskabelige professioner* ved Region Syddanmark, Region Sjælland og SDU

*Sygeplejerske, jordemoder, radiograf, bioanalytiker, fysioterapeut og ergoterapeut med overbygning til kandidatgrad og efterfølgende phd grad.

Maj 2022

Indhold

Formål	2
Den strategiske indsats	2
Arbejdsgruppe og proces	3
Baggrund	3
Regionale forskningsstrategier	4
Sundhedsvidenskabelige professioner - forskere i antal	6
Regionale puljer til forskning	7
SDU	7
Region Syddanmark	7
Region Sjælland	9
Forskningsområdets organisering	9
Universitetstilknytning	9
Region Syddanmark	10
Region Sjælland	10
Stillingsfinansiering	10

Formål

På baggrund af lederudviklingssamtaler med koordinerende forskningsledere på sygehuse i regi af Institut for Regional Sundhedsforskning (IRS), har vi i 2022-23 prioriteret følgende:

En strategisk indsats med det formål at skabe synlighed omkring karriereveje, ressourcer og anbefalinger til afdelinger og miljøer for sundhedsvidenskabelige professioner (SVP).

I dette notat refererer SVP til forskere med baggrund i følgende sundhedsprofessioner: sygeplejerske, jordemoder, radiograf, bioanalytiker, fysioterapeut og ergoterapeut med overbygning til kandidatgrad og efterfølgende ph.d.-grad. I andre sammenhænge udenfor dette notat benyttes forkortelsen MVU – mellemlange videregående uddannelser – med reference til samme gruppe af forskere.

Det overordnede formål er at sikre forskningsindsatsen for evidens omkring hele behandlings- og plejeopgaven af patienter.

Der sammenfattes status og anbefalinger fra to regioner (Region Syddanmark og Region Sjælland), der kan benyttes som inspiration til sygehuse, afdelinger, institut og forskningsledere.

I nærværende notat samles data fra følgende sygehuse, hvor IRS har ansatte:

- Sjællands Universitetshospital (SUH)
- Næstved/Slagelse/Ringsted Sygehuse (NSR)
- Holbæk Sygehus (HS)
- Nykøbing Falster Sygehus (NF)
- Psykiatrien i Region Sjælland (Psyk Sjælland)
- Epilepsihospitalet Filadelfia (EF)
- Sygehus Lillebælt (SLB)
- Sygehus Sønderjylland (SHS)
- Sydvestjysk sygehus (SVS)
- Psykiatrien i Region Syddanmark (Psyk Syd)
- Dansk Gigthospital (DG)

Den strategiske indsats

1. Notat med oversigt over nuværende SVP'er med ansættelse ved IRS eller Klinisk Institut (KI)

2. Notat med ressourcer og indsatser målrettet eller omfattet SVP'er på sygehuse i Region Sjælland og Region Syddanmark, hvor IRS har ansatte
3. Anbefalinger på baggrund af notat og strategimøde for forskningsledere i IRS. Strategimødet forventes afviklet i januar 2023

Arbejdsgruppe og proces

Rapporten og anbefalinger er udarbejdet af en arbejdsgruppe:

- Malene Roland Pedersen, vice-instituteder og lektor ved SLB/IRS
- Torben Knudsen, koordinerende forskningsleder og professor ved SVS/IRS
- Bibi Hølge-Hazelton, koordinerende forskningsleder og professor ved SUH/IRS
- Rikke Leth-Larsen, instituteder ved IRS

Følgende enheder og personer er desuden involveret i udarbejdelsen med fakta, kommentarer, ideer:

- IRS institutråd/IRS ledergruppe
- IRS forskningsledere
- Spørgeskema sendt til alle SVP'er med IRS ansættelse

Baggrund

Forskning inden for og på tværs af fagområder er nødvendig for at kunne tilbyde den bedste behandling og pleje til borgerne. Herudover er forskning en stærk motivationsfaktor til fastholdelse og rekruttering af højt kvalificerede sundhedsprofessionelle, der kan medvirke til at løse regionernes sundhedsudfordringer. Region Sjælland, Region Syddanmark og SDU investerer derfor i forskningsmæssig infrastruktur med blandt andet forskeruddannelse (ph.d.), forskerstillinger og forskerstøtte.

Forskerstillinger omfattes af postdocs, adjunkturer, lektorater og professorater. Kliniske lektorater og kliniske professorater er forbeholdt læger, kiropraktorer og psykologer.

Akademisering og forskning inden for de i notatet beskrevne sundhedsprofessioner har en anderledes og kortere historie og tradition i forhold til de traditionelle akademiske professioner (f.eks. læger).

Regionale forskningsstrategier

	Link	Bemærkninger omkring SVP
Region Sjælland	http://publikationer.regionsjaelland.dk/da/ta-og-udviklingsstoette/forskning-paa-forkant/	Beskriver forskningstemaer inkl. mål. Herunder forskning og sammenhængende behandlings- og plejeforløb. Intet specifikt for SVP. Udløber i 2022
SUH	https://www.regionsjaelland.dk/sundhed/geo/suh/Om/Forskning/Forskningsstoetteenheten/Sider/Forskningsstoetteenheten-for-MVU-uddannede-SUH.aspx	Ingen offentlig forskningsstrategi for hele SUH, men en fokuseret strategi for hele SVP/MVU-området
NSR	https://www.regionsjaelland.dk/sundhed/geo/slagelsesygehus/Om-sygehuset/nsr-nyheder/Documents/Forskningsstrategi%20for%20NSR%20-%20forskning%20for%20bedre%20sundhed%202020-2023.pdf	Beskriver forskningstemaer inkl. mål. Intet specifikt for SVP. Udløber i 2023
Holbæk	https://www.regionsjaelland.dk/sundhed/geo/holbaeksygehus/om-sygehuset/Forskning/Sider/default.aspx	Ingen offentlig strategi
NF	https://www.regionsjaelland.dk/sundhed/geo/nykoebingfygehus/Om-sygehuset/Job-karriere-og-forskning/Sider/Forskning.aspx	Ingen offentlig strategi.
Psyk Sjælland	https://www.regionsjaelland.dk/sundhed/geo/psykiatrien/om_psykiatrien/psykiatri-sk-forskningsenhed/Sider/default.aspx	Seneste strategi udløb i 2021.
EF	https://www.filadelfia.dk/fagpersoner/faglig-viden/forskningsprojekter	Forskningsstrategi fra 2019. Delstrategi at etablere tværfaglige forskningsenheder
Region Syddanmark	https://regionsyddanmark.dk/media/1jkbhbjr/strategi-for-sundhedsforskning-enderlig-221118.pdf	Strategi fra 2019. Forskning for patienten er mere end forskning i behandlingsmetoder. Det handler også om organisering af behandlingstilbud, kommunikation, patient og pårørenderollen samt lighed i sundhed –

		emner, der har stor betydning for patientens oplevelse af resultat og tilfredshed. Der skal igangsættes konkrete initiativer på dette område, herunder etablering af særskilt pulje med mere fokus på kvalitative forskningsdiscipliner.
SLB	Ikke offentligt tilgængelig	Strategi for 2021-2025. 10% af lægestillingerne eller sundhedsfaglige kandidater i hver afd., og 5% af andre stillinger skal indeholde min. 20% tid til forskning inden udgangen af 2025
SHS	https://sygehussonderjylland.dk/forskning/forskning-pa-sygehus-sonderjylland	Strategi for x til x. Forskning skal forstås i bred forstand Der er tale om lægelig og farmakologisk forskning, forskning i pleje og rehabilitering samt forskning i sundhedsvæsenets organisering Det betyder, at forskning hos SHS er for alle faggrupper
SVS	https://sydvestjysksygehus.dk/forskning	Strategi for 2019-24. Pleje og terapi baseret på forskningsområde.
Psyk Syd	https://psykiatriensyddanmark.dk/fagper/soner/forskning/sekretariat-og-forskningsenheder/forskningsenheder-og-centre	Igangværende arbejde med ny forskningsstrategi. CPS (Center for Psykiatrisk sygepleje og Sundhedsforskning) har til formål at udvikle styrke og igangsætte forskning på tværs af sektorer relateret til psykiatri. Desuden bidrager CPS til at udvikle og forbedre kvaliteten af de sygeplejefaglige og sundhedsfaglige interventioner i tæt samarbejde med borgere, pårørende, professionelle og psykiatriske institutioner i Region Syddanmark.

DG	http://www.gigthospitalet.dk/forskning/de-n-fokuserede-forskningsenhed-i-reumatologi/	Ingen offentlig strategi
-----------	---	--------------------------

Sundhedsvidenskabelige professioner - forskere i antal

Opgørelsen er for ph.d.-studerende, postdoc/adjunkt, lektor og professorniveau ansat ved SDU eller andet dansk universitet. Seniorforskere og postdocs er ikke nødvendigvis tilknyttet et universitet, hvorfor tabellen kan være ufuldstændig på dette niveau.

Derudover har vi adjungerede professorer og adjungerede lektorer som ikke er medtaget i denne tabel. Disse personer er ansat ved et andet universitet, typisk udenfor Danmark, og af rektor givet ærestitlen og tidsbegrænset tilknytning til et institut og en forskningsenhed på baggrund af indstilling og faglig bedømmelse.

OUH hører under Klinisk Institut, men er medtaget af hensyn til den fulde opgørelse for begge regioner.

Tallene i tabellen angives i antal af: professorer/lektorer/adjunkt+postdocs/phd studerende.

Opgørelsen er fra april 2022

Professions-uddannelse	Sygepleje	Fys/Ergoterapi	Jordemoder	Radiograf	Bioanalytiker
SUH	1/5/2/0				
NSR	0/1/2/0	1/1/1/0			
HS	0/1/0/0				
NF					
Psyk Sjælland	0/1/0/1				
EF					
SLB	2/0/1/10	0/0/2/2		0/2/0/1	
SHS	0/0/1/4				0/0/1/0
SVS	0/1/1/1	0/1/0/0			
Psyk Syd	1/3/0/4				
DG	1/0/0/2	1/0/0/2			
OUH	5/10/8/14	1/4/5/3	1/3/4/4		
Total	10/22/15/16	3/6/8/7	1/3/4/4	0/2/0/1	0/0/1/0

Regionale puljer til forskning

Der stilles fra SDU og regionernes side et antal puljer til rådighed, som kan søges snævert eller af alle uanset sundhedsvidenskabelig baggrund.

Ikke alle puljer kan opgøres med ansøgerbaggrund.

SDU

Fakultetsstipendier til ph.d.-studerende uafhængig af uddannelsesbaggrund. Det sundhedsvidenskabelige fakultet uddeler og finansierer 90 årsværk, hvoraf IRS råder over 12 og KI råder over 39.

IRS prioriterer fordeling mellem hovedvejledere og geografisk spredning, forudsat faglig godkendelse fra ph.d.-skole og 1. forfatterskab fra ph.d.-ansøgeren.

Region Syddanmark

<https://regionsyddanmark.dk/fagfolk/forskning/region-syddanmarks-forskningspuljer>

Puljer i regionen er rettet til ansøgere uafhængig af sundhedsvidenskabelig baggrund:

- Samfinansierede ph.d.-stipendier. 20 mio./år
- Fri- og strategisk forskning. 15 mio./år
- Kliniske forskerkarriereforløb. 5 mio./år
- Sundhedstjenesteforskning. 1 mio./år
- Centre for klinisk excellence
- Fælles forskningspulje med Region Sjælland

Tabellen afspejler de ansøgningsrunder/bevillinger, hvor der samtidig er gjort op med uddannelsesbaggrund.

Puljer	Antal ansøgere i alt	Antal ansøgere med anden baggrund end læge	Antal ansøgere med anden baggrund end læge i % ud af samlet antal ansøgere	Antal bevillinger i alt	Antal bevillinger til ansøgere med anden baggrund end læge	Antal bevillinger til ansøgere med anden baggrund end læge i % ud af samlet antal bevillinger	Antal bevillinger til ansøgere med lægefaglig baggrund
Regional ph.d. 2019	90	34	38 %	52	16	31 %	69%
Regional ph.d. 2020	162	86	53 %	43	10	23 %	77%
Regional ph.d. 2021	128	55	43 %	37	10	27 %	73%
Regional Forskerkarriere 2020	28	7	25 %	13	0	0 %	100%
Regional Forskerkarriere 2021	45	8	18 %	15	3	20 %	80%
Regional forskerkarriere 2022	19	0	0%	5	0	0%	100%
Regional Fri- og strategisk 2022	26	10	38%	16	9	56%	44%

Region Sjælland

<https://www.regionsjaelland.dk/Sundhed/forskning/forfagfolk/forskningsfinansiering/Sider/oekonomi.aspx>

Puljer i regionen er rettet til ansøgere uafhængig af sundhedsvidenskabelig baggrund:

- Den sundhedsvidenskabelige forskningsfond. 12 mio./år
- Fælles forskningspulje med Region Syddanmark. 1 mio./år
- Skolar og ph.d.-pulje (kun for ansatte i region Sjælland med indskrivning ved KU – ikke SDU eller andre universiteter). 360.000/år (skolar) + 1.5 mio./år (phd)

Derudover kun for læger (kliniske professorer)

- Forskningsfremmende pulje (kun for ansatte i region Sjælland og ved KU – ikke SDU eller andre universiteter). 13.1 mio./år

Forskningsområdets organisering

Universitetstilknytning

Tilknytningen til SDU skyldes både historie, geografi og udbud af kandidatuddannelser.

SDU udbyder bl.a. følgende kandidatuddannelser, der danner gode forudsætninger for at undervise og rekruttere kommende forskere både indenfor og på tværs af fagområderne:

- Den sundhedsfaglige kandidatuddannelse (cand.scient.san.)
- Fysioterapi (cand.scient. i fysioterapi)
- Jordemodervidenskab (cand.san. i jordemodervidenskab)
- Klinisk sygepleje (cand.cur.)
- Ergoterapi (cand.san. i ergoterapi)
- Folkesundhedsvidenskab (cand.scient.san.publ.)

Samme uddannelser udbydes som erhvervskandidatuddannelser, dvs. at de kan følges sideløbende med kliniske ansættelser. Herudover udbydes en Master i rehabilitering og et kompetenceudviklingsforløb til Beskrivende radiograf.

KU og AU udbyder ligeledes den Sundhedsfaglige kandidatuddannelse. AU desuden kandidat i sygepleje.

Ansættelser af forskere på alle niveauer fra postdoc til professor sker normalt som en ansættelse i kombination med en ansættelse på sygehuset. Den universitære ansættelse er typisk mellem 10-50%.

Den universitære ansættelsesprocent og tid afsat til universitære funktioner (forskning, undervisning, vejledning) er ikke altid tydelig, jf. beskrivelser under ”stillingsfinansiering”.

Region Syddanmark

For forskere med ph.d.-grad og en tilknytning/ansættelse ved et af regionens sygehuse eller det præhospitalt område, er der en mangeårig tradition for at universitetsansættelser sker til et af de to kliniske institutter (IRS eller KI) på SDU. KI er fokuseret omkring OUH/Svendborg sygehus og psykiatrien i Odense. IRS er fokuseret omkring SLB, SVS, SHS, Gigthospitalet og psykiatrien udenfor Odense. SDU og sygehuse i Region Syddanmark har et tæt samarbejde i forhold til fælles udmøntning af regionens forskningsstrategi.

Region Sjælland

Størstedelen af SVP'er er tilknyttet/ansat ved SDU og NSR, SUH og Holbæk sygehus. Øvrige til KU og RUC. SDU har siden 2013 haft velfungerende samarbejder med regionens sygehuse om oprettelse af akademiske stillinger på postdoc-niveau og derover.

Stillingsfinansiering

En stilling for en SVP kan f.eks. se sådan ud:

- 20% universitær ansættelse (f.eks. postdoc eller lektor), 80% klinisk ansættelse (f.eks. basissygeplejerske eller klinisk specialist). Hele ansættelsen udføres ved den kliniske afdeling/forskningsafdeling på sygehuset, bortset fra de universitære forsknings- og undervisningsopgaver, der måtte kræve noget andet.
- 20 % universitær ansættelse (f.eks. post doc eller lektor), 30 % klinisk ansættelse, 50% professionshøjskole. Halvdelen af ansættelsen udføres ved den kliniske afdeling/forskningsafdeling på sygehuset. Den anden halvdel udføres ved en professionshøjskole (typisk undervisning).

Den universitære ansættelse dækker typisk over tid til forskning, undervisning, vejledning jf. [bekendtgørelse](#). Kan også dække over funktioner som forskningsleder og modulansvarlig.

Stillingerne, inkl. den universitære ansættelse, er typisk finansieret af de enkelte forskningsenheder eller afdelinger på sygehuse, af sygehuses centrale midler, af eksterne fondsmidler eller 3. part (f.eks.

virksomhed, professionshøjskole eller privat klinik). I nogle tilfælde er den universitære ansættelse eller dele heraf finansieret af SDU grundet undervisningsopgaver.

Alle ansatte modtager derfor en selvstændig kontrakt på den universitære ansættelse i forhold til ansættelsesprocenten. Den universitære stilling lønnes efter [statens overenskomst](#) og kan derfor afvige lønmæssigt i forhold til regionernes overenskomst eller overenskomst ved 3. part.

Ansættelsesprocent og tid afsat til universitære funktioner (forskning, undervisning, vejledning) er ikke altid samstemmende med kontrakten fra SDU, da funktioner som f.eks. ansvar for opbygning af forskningsmiljø, fundraising og kvalitetsopgaver ofte integreres i den kliniske ansættelse. Dette afstemmes altid med nærmeste leder.